

9M608130.BOY07
20.11.2008

Vapo Oy
Lintuneva, Teuva

Kasvillisuusselvitys

Copyright © Pöyry Environment Oy

Kaikki oikeudet pidätetään Tätä asiakirjaa tai osaa siitä ei saa kopioida tai jäljentää missään muodossa ilman Pöyry Environment Oy:n antamaa kirjallista lupaa.

Copyright © Pöyry Environment Oy

Sisältö

1	JOHDANTO	2
2	KASVILLISUUS JA KASVISTO	2
2.1	Kasvillisuusselvityksen toteutustapa	2
2.2	Tulokset	2
2.2.1	Yleiskuvaus	2
2.2.2	Suotyypit	3
3	NATURA 2000- JA SUOJELUALUEET	3
4	HUOMIONARVOISET ELINYMPÄRISTÖT JA UHANALAISET KASVILAJIT	3
5	MAISEMA JA VIRKISTYSARVOT	4
6	YHTEENVETO	4
7	KIRJALLISUUS	5

Liitteet

Liite I	Sijaintikartta
Liite II	Kasvillisuuskuviointi
Liite III	Suunnittelualueella havaittu kasvilajisto
Liite IV	Valokuvia suunnittelualueelta

1 JOHDANTO

Lintuneva sijaitsee Teuvan kunnassa. Suolle suunnitellaan turvetuotantoaluetta ja hanketta varten suoritettiin kasvillisuus- ja linnustoselvitykset. Selvitysalueen pinta-ala on n. 240 ha. Selvitysalueen sijainti on esitetty liitteen 1 kartalla ja alueen raja-alue liitteessä 2. Suomen suoaluejaossa selvitysalue kuuluu Rannikko-Suomen kermikeitaisiin. Rannikko-Suomen kilpikkeitä edustavat ilmastollista pääteastetta. Alue ei peilaa niinkään lämpösummaa kuin termisen kevään, kesän ja syksyn yhteispituutta. Ilmastosta johtuen vain isot keidassuot ja vesien äärellä olevat luhdet voivat olla märkiä. Aapasoita ei juurikaan alueella tavata (Eurola 1995). Kasvukauden pituus on alueella noin kuusi kuukautta (Eurola 1999). Sateisesta syksystä ja kuivasta kevästä ja kesästä johtuen suot ovat kuivahkoja. Kermikeitaiden ohella nummimaiset keidassuot ja suopursuvaltaiset metsäkeitäät ovat yleisiä.

2 KASVILLISUUS JA KASVISTO

2.1 Kasvillisuusselvityksen toteutustapa

Teuvan ja Jurvan rajalla sijaitsevan Lintunevan kasvillisuus selvitettiin 3.–4.9.2008 tehdyllä maastokäynnillä, jolloin suo kuljettiin systemaattisesti läpi kahden henkilön voimin. Alueen suotyypit määritettiin Eurolan ym. (1995) mukaan. Kasvillisuuskuviointi on esitetty ilmakuvapohjaisessa liitekartassa 1. Liitteessä 2 on listaus alueella havaituista putkilokasvilajeista sekä sammal- ja jäkälälajeista. Maastotöistä vastasivat ja raportin kirjoittivat FM, biologi Jyrki Oja ja Satu Oja Suomen Luontotieto Oy:stä.

2.2 Tulokset

2.2.1 Yleiskuvaus

Lintunevan selvitysalue koostuu kahdesta paikallistien jakamasta pohjois-eteläsuuntaisesta keidassuokuvioista. Alue rajautuu ojitettuihin rämeisiin ja kuiviin mäntyvaltaisiin kangasmetsiin. Itäisimmän suokuvion luonnontilaisuutta heikentää suon pituussuunnassa kulkeva voimajohto. Maantien itäpuoleinen suoalue on keskiosiltaan melko kuivapohjaista keidasrämettä. Eteläreuna on kuitenkin kosteampipohjaista oligotrofista lyhytkorsinevaa. Sarakasvustot ovat vallitsevina erityisesti alueelle kaivettujen suo-ojien varrella. Näillä kohdilla on havaittavissa myös luhtaisuutta, jota ilmentää runsas kurjenjalan sekä myös niukkana kasvavan järvikortteen esiintyminen. Suon itäpuolen etelä- ja pohjoisosat ovat hyvin karua tupasvillarämettä, jossa putkilokasvilajisto on hyvin niukkaa. Tupasvillarämeen ja lyhytkorsinevan välillä on hyvin kapea nevan ja rämeen yhdistelmätyyppien muodostama vyöhyke. Alueen pohjoisosan poikki on kaivettu talvella 2007 syvä valtaoja ja alue on muuttumassa soisesta luontotyyppistä metsäiseksi luontotyyppiksi. Aivan alueen pohjoiskärki on puustoista kangasrämettä.

Maantien länsipuoleinen osa on eteläosiltaan myös karua tupasvillarämettä, mutta alueen pohjoisosa ja erityisesti Lintulammen eteläpuoli on oligotrofista lyhytkorsinevaa, paikoin kangasrämettä. Alueella on kolme avovesilammikkoa, joiden ympärillä alue on maisemallisesti edustava ja kasvilajisto on keskimääräistä hieman runsaampaa.

Inventointialueen pinta-ala on 240 ha ja se kattaa koko Lintunevan suoalueen ja osin myös lähiympäristön. Alueen sijainti ja rajausta on esitetty ilmavalokuvapohjaisessa liitekartassa 1.

2.2.2 Suotyyppit

Rämeet

Kaikki alueella tavattavat rämekuviot ovat tyypiltään tupasvillarrämeitä ja suurvarpurämettä esiintyy vain pieninä laikkuina. Rämeet ovat maantien itäpuolisella suoalueella hyvin tiheäpuustoisia ojituksen seurauksena ja osa alueesta on muuttunut tai on muuttumassa kangasrämeeksi. Rämeen ja nevan välivyöhykkeessä tavataan muutamia paikoin rämeen ja nevan sekatyyppejä, mutta pääsääntöisesti räme ja nevatyyppit ovat jakaantuneet alueella selvärajaisesti. Rämeiden kasvilajisto on alueella hyvin tavanomaista eikä vaateliaampaa putkilokasvilajistoa esiinny alueella. Valtalajisto koostuu tupasvillasta, suopursusta, kanervasta, jousivihvilästä ja paikoin myös variksenmarjasta.

Nevat

Alueella tavattavat nevatyyppit ovat pääosin sekoittuneet. Esimerkiksi tien itäpuoleisen keidassuon keskiosa on melko kuivapohjaista keidasrämettä sekä oligotrofisen lyhytkorsinevan (OILkN) sekatyyppejä. Suon reunaosien kuivatus on selvästi muuttanut nevatyypppejä kuivempaan suuntaan ja monin paikoin mättäillä on pieniä männynntaimia. Tien itäpuolen nevan eteläosassa on oligotrofista varsinaista suursaranevaa (OLSN) ja tämä laikku on koko suon kosteapohjainen alue. Alueella kulkevan ojaverkoston ojissa ja osien reunoilla on laajoja pullosara- jousisarakasvustoja.

Tien länsipuolella Lintulammen ympäristössä on selväpiirteinen rahkainen lyhytkorsinevakuvio, jonka eteläpuolella on rämeen ja nevan vaihteluvyöhyke. Lintulammen ympäristö on osittain luhtaista ranta-alueiden osalta, mutta muuten karuhkoa oligotrofista varsinaista lyhytkorsinevaa. Lintulammen rannan tuntumassa on pienialaisesti mesotrofista Sphagnum-rimpinevaa (MeSphRiN). Alueella kasvaa mm. pitkälehti- ja pyöreälehtikihokki, luhtavilla, raate, valkopiirtoheinä, mutasara, harmaasara, rahkasara sekä Etelä-Pohjanmaan soilla vähälukuinen maariankämme.

3 NATURA 2000- JA SUOJELUALUEET

Valtion ympäristöhallinnon Hertta-tietokannan (2008) mukaan Lintunevan länsipuolella sijaitsee Kurpanneva niminen Natura 2000-suojelualue (FI0800016). Etäisyys nyt tutkitulta alueelta Kurpannevan itäreunaan on lähimmillään noin 2,5 km ja suot ovat ekologisesti osittain samaa suokompleksia. Alueiden vesitalouden yhteyksiä ei tässä selvityksessä arvioitu. Kohteiden välialueella on ojitettua rämettä ja metsää. Muita suojelukohteita ei Lintunevan lähialueella ole.

4 HUOMIONARVOISET ELINYMPÄRISTÖT JA UHANALAISET KASVILAJIT

Lintunevan alueella ei ole Luonnonsuojelulain (N:o 1096, § 29) ja luonnonsuojeluasetuksen (§10) nojalla suojeltavia luontotyypppejä. Lintulammen

lampareet (3) ovat metsälain (N:o 1093, § 10) mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä ja lampareet saattavat täyttää myös vesilain 15 a ja 17 a § tarkoittaman suojeltavan pienveden määritelmän (lampi).

Uhanalaisten putkilokasvien, sammalten ja kääpien esiintymätiedot tarkistettiin Suomen ympäristökeskuksen Hertta-rekisteristä eikä Lammisuo-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ole ympäristöhallinnon tiedossa olevia silmälläpidettävien tai uhanalaisten lajien esiintymiä. Myöskään inventoinnissa ei havaittu uhanalaista putkilokasvi- tai sammallajistoa.

Uhanalaisista suotyypeistä alueella esiintyy Etelä-Suomessa silmälläpidettävää tupasvillärämettä. Suoalueiden laitaosissa ko. suotyyppi on muuttanut ojituksen seurauksena. Sen sijaan keskisemmissä osissa suotyyppi on luonnontilaista tai lähes luonnontilaista. Osittain tyyppi kombinoituu rahkarämeiden kanssa.

5 MAISEMA JA VIRKISTYSARVOT

Lintuneva rajoittuu pääasiassa asumattomiin suo- ja metsäalueisiin. Alueen itäosan pohjoisreuna rajautuu moottorirata-alueeseen. Suon itäosan maisema-arvot ovat kärsineet huomattavasti suon läpi rakennetusta voimajohdosta. Suo näkyy paikoitellen pienen metsäkaistaleen läpi Jurvan-Teuvan yhdistävälle kantatielle. Aluetta käytetään jonkin verran marjastukseen ja metsästykseseen, mutta laajaa virkistyskäyttöä ei alueella tiettävästi ole.

6 YHTEENVETO

Lintunevan selvitysalue koostuu kahdesta maantien jakamasta keidassuokuvioista, joista kasvillisuudeltaan selvästi arvokkaampi on länsipuolinen alue. Maantien itäpuoleinen suoalue on keskiosiltaan melko kuivapohjaista oligotrofisen lyhtkorsinevan ja kangasrämeen luonnehtimaa ympäristöä. Eteläreuna on kosteampipohjaista lyhtkorsinevaa, joka on paikoin luokiteltavissa kalvakkanevaksi. Läntisemmän tutkimusalueen kasvillisuus on hieman monimuotoisempaa, mutta uhanalaista tai vaateilaista putkilokasvilajistoa ei alueella esiinny. Ojitus on vaikuttanut suon reuna-alueiden luontoarvoihin merkittävästi ja ojituksen vaikutus näkyy myös suon ojittamattomilla keskiosilla hetteisyyden ja allikoiden puuttumisena. Selvitysalueen luonnontilaisiin kohde on Lintulammen ympäristö ja tämän eteläpuoleinen rahkainen oligotrofinen lyhtkorsineva.

Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppisiä mutta Lintulammen lampareet täyttävät ainakin Metsälain 10 § määritelmän erityisen arvokkaasta elinympäristöstä sekä mahdollisesti myös Vesilain 15 a ja 17 a määritelmän suojeltavasta pienvedestä. Alueella ei esiinny uhanalaista putkilokasvilajistoa tai sammalia. Kurpannevan Natura-alue sijaitsee lähimmillään 2.5 km päässä Lintunevan länsireunasta.

Uhanalaisista suotyypeistä alueella esiintyy luonnontilaisia tupasvillärämeitä. Suotyyppi on luokiteltu Etelä-Suomessa silmälläpidettäväksi.

KIRJALLISUUS

Eurola, S. 1999: Kasvipeitteemme alueellisuus. Oulanka reports 22. Oulanka biological station. University of Oulu.

Eurola, S., Huttunen, A. & Kukko-oja, K. 1995: Suokasvillisuusopas. Oulanka reports 14. Oulanka biological station. University of Oulu.

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.) 1998: Retkeilykasvio. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo. Helsinki.

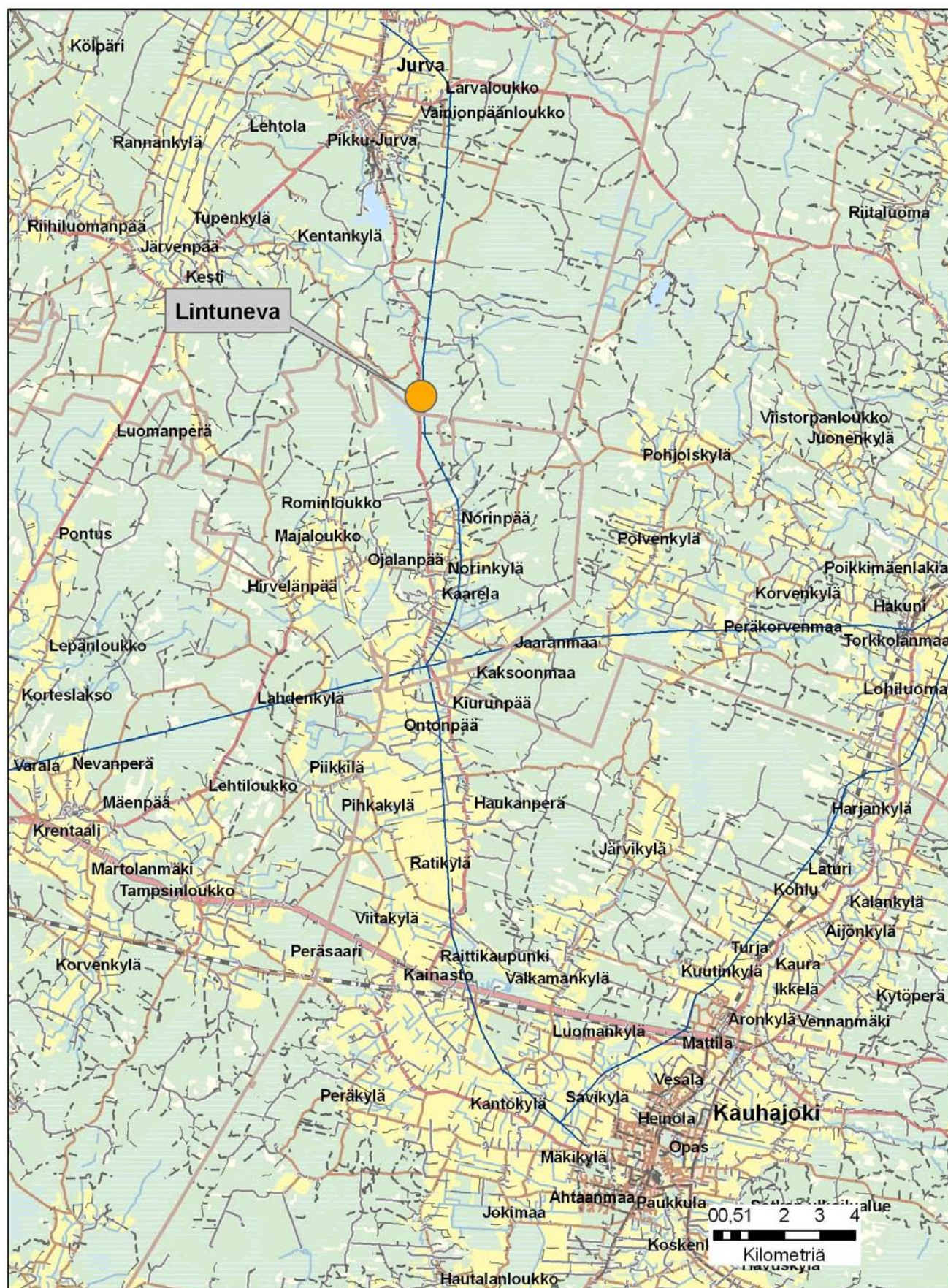
Kalliola, R. 1973: Suomen kasvimaantiede. WSOY. Porvoo.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus Tapio. Helsinki.

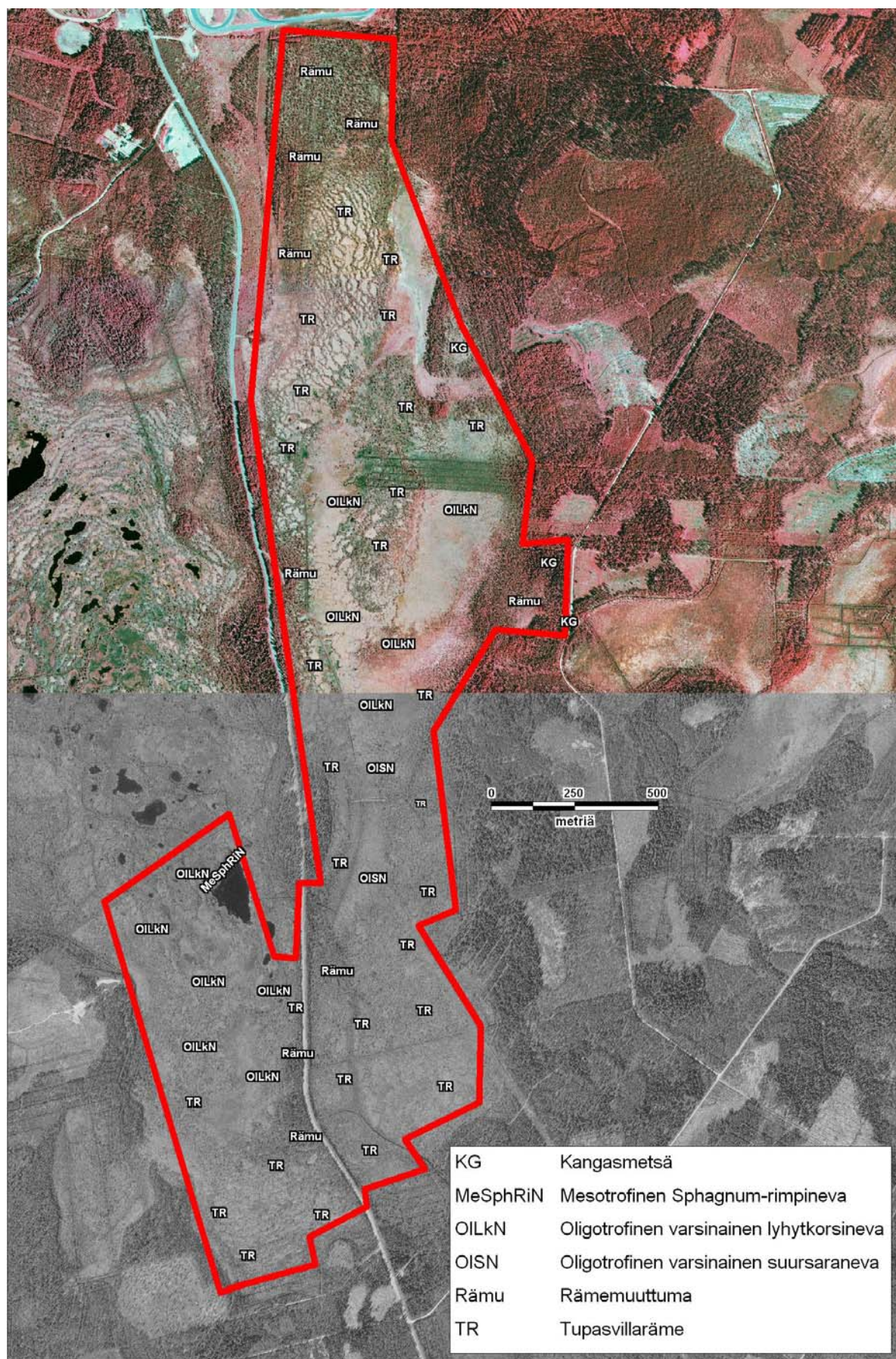
Turveteollisuusliitto ry. 2002: Turvetuotannon ympäristövaikutusten arviointi. Ohjeita turvetuotannon luonto- ja naapuruussuhdevaikutusten arvioimiseksi. – Jyväskylä.

Valtion ympäristöhallinto 2007: Internet-sivut osoitteessa: <http://www.ymparisto.fi/> sekä Herttatietokanta osoitteessa <https://wwws.ymparisto.fi/>

Sijaintikartta

Suotyypikuviointi.

Lintunevalla tavatut putkilokasvit

<i>Andromeda polifolia</i>	suokukka
<i>Betula nana</i>	vaivaiskoivu
<i>Betula pubescens</i>	hieskoivu
<i>Betula pendula</i>	rauduskoivu
<i>Calluna vulgaris</i>	kanerva
<i>Carex canescens</i>	harmaasara
<i>Carex globularis</i>	pallosara
<i>Carex lasiocarpa</i>	jouhisara
<i>Carex magellanica</i>	riippasara
<i>Carex limosa</i>	mutasara
<i>Carex pauciflora</i>	rahkasara
<i>Carex rostrata</i>	pullosara
<i>Dactylorhiza maculata</i>	maariankämmekekä
<i>Drosera longifolia</i>	pitkälehtikihokki
<i>Drosera rotundifolia</i>	pyöreälehtikihokki
<i>Empetrum nigrum</i>	variksenmarja
<i>Epilobium angustifolium</i>	maitohorsma
<i>Equisetum fluviatile</i>	järvikorte
<i>Eriophorum angustifolium</i>	luhtavilla
<i>Eriophorum vaginatum</i>	tupasvilla
<i>Juncus filiformis</i>	jouhivihvilä
<i>Juncus effusus</i>	röyhyvihvilä
<i>Ledum palustre</i>	suopursu
<i>Menyanthes trifoliata</i>	raate
<i>Peucedanum palustre</i>	suoputki
<i>Phragmites australis</i>	järviruoko
<i>Picea abies</i>	kuusi
<i>Pinus sylvestris</i>	mänty
<i>Potentilla palustris</i>	kurjenjalka
<i>Rhynchospora alba</i>	valkopiirtoheinä
<i>Rubus chamaemorus</i>	hilla
<i>Salix phylicifolia</i>	kiiltopaju
<i>Salix caprea</i>	raita
<i>Salix cinerea</i>	tuhkapaju
<i>Salix repens</i>	hanhenpaju
<i>Scheuchzeria palustris</i>	leväkkö
<i>Trichophorum cespitosum</i>	tupasluikka
<i>Vaccinium microcarpum</i>	pikkukarpalo
<i>Vaccinium myrtillus</i>	mustikka
<i>Vaccinium oxycoccos</i>	isokarpalo
<i>Vaccinium uliginosum</i>	juolukka
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	puolukka

Lintunevalla tavatut sammalet ja jäkälät

<i>Aulacomnium palustre</i>	suonihuopasammal
<i>Pleurozium schreberi</i>	seinäsammal
<i>Polytrichum commune</i>	korpikarhunsammal
<i>Polytrichum strictum</i>	rämekarhunsammal
<i>Sphagnum angustifolium</i>	jokasuonrahkasammal
<i>Sphagnum capillifolium</i>	kangasrahkasammal
<i>Sphagnum centrale</i>	vaalearahkasammal
<i>Sphagnum cuspidata</i> -ryhmä	kuljurarhkasammalet
<i>Sphagnum fuscum</i>	ruskorahkasammal
<i>Sphagnum magellanicum</i>	punarahkasammal
<i>Sphagnum papillosum</i>	kalvakkarahkasammal
<i>Sphagnum riparium</i>	happrarahkasammal

<i>Sphagnum russowii</i>	varvikkorahkasammal
<i>Sphagnum subsecundum</i>	keräpäärahkasammal
<i>Straminergon stramineum</i>	kalvaskuirisammal
<i>Warnstorfia fluitans</i>	nevasirppisammal
<i>Cetraria islandica</i>	hirvenjäkäle
<i>Cladina arbuscula</i>	valkoporonjäkäle
<i>Cladina rangiferina</i>	harmaaporonjäkäle

Valokuvia alueelta

Kuva 1. Nevan ja tupasvillarámeen vaihtumisvyöhykettä.

Kuva 2. Yleiskuva Lintulammen eteläpuolelta.

Kuva 3. Valkopiirtoheinä kasvaa niukkana suon länsiosassa.

Kuva 4. Pohjoisosassa on tehty tuoreita ojituksia.